

dimarts, 7 de setembre de 1993

BÚSTIA

Traduccions i
nivells de llenguatge

A la nota *L'esquema de la violència*, apareguda a la edició del 27 de juny propassat, però que no ha arribat a les meves mans fins ara, l'autor de la ressenya de la segona edició de *La taronja mecànica* diu, després de referir-se al llenguatge *nadsat* i de reconèixer la feina del traductor a l'hora d'incorporar-ne el vocabulari al català: "Però un cop dit això, hem de remarcar la incongruència que significa el manteniment d'un nivell de llenguatge fortament literari fins i tot en els diàlegs del mateix Àlex. Que l'adolescent protagonista de la novel·la, al costat del seu vocabulari, usi amb tota naturalitat *llurs, cars, talments, malgrats*, verbs com *esguardar, brandar, esdevenir*, etc. és *distorsionant*."

Penso que, en tot cas, aquest qüestionament o retret caldria fer-lo a l'autor, ja que també ell empra un llenguatge literari i, així mateix, mots grollers i obscens (a part dels que pertanyen al *nadsat*), sense establir nivells de llenguatge di-

ferents, si no és en comptades ocasions. És que no resulta, també, *distorsionant i incongruent* el fet que el protagonista i narrador sigui un bon coneixedor de la música clàssica, que escolti Bach, Mozart i Beethoven? Considero que l'autor té les seves raons per fer-ho. Però això deixo que ho esbrini l'autor de la nota.

No és la primera vegada que algun crític tracta de desqualificar o de *carregar-se* la traducció d'una obra sense haver-se pres la molèstia de comparar-la amb l'original. I, en aquests casos, és tan fàcil ficar-se de peus a la galleda! **Jordi Arbonès. Buenos Aires.**

Perplexitats

Una nena de nou anys, marroquina, mor ofegada a Holanda davant la indiferència de dues-centes persones que s'ho miraven com si fos una pel·lícula de cinema. Al cap i a la fi, qui s'ofegava només era una emigrant d'una categoria humana inferior. Racisme pur i dur. Quedo perplex.

A l'antiga Iugoslàvia s'aprofita la guerra per violar les dones o bé per obligar-les a prostituir-se. La dona,

plex de mi mateix perquè no sóc prou valent de denunciar les injustícies i de dir les coses pel seu nom. I com a prevere hauria de treure més lloses de les espatlles de les persones i fer-los més atractiva la llibertat perquè la cerquessin sense por com el do més preuat. **Josep M. Rubió i Torné, rector de Mont-roig del Camp (Baix Camp).**

Reflexions sobre
mossèn Ballarín

Avui, darrer diumenge del mes d'agost de 1993, mossèn Ballarín s'ha acomiadat de Queralt. Se l'ha vist entristit, i la gent assistent estava molt dolguda per aquest comiat.

Comparteixo i estic amb els moltíssims berguedans dolguts, dolguts sobretot per la manera com s'ha produït el cessament de mossèn Ballarín. Ha sigut general a Berga, aquests darrers dies, el reconeixement dels valors personals de mossèn Ballarín i el que ha vingut fent pel santuari. Són de gran estima.

M'abstindré aquí de fer-ne més esment, de repetir-los, remetent-me, en tot, a

13